

Intelligent bestuur *verbeeld(t)*

Werkboek

**Samen aan de slag
met modell(er)en
van openbaar bestuur**

Dit werkboek bevat
de 15 modellen uit het boek
Intelligent bestuur verbeeld(t)
in printformaat.

Download het boek op de
website van NSOB voor de
achtergrond en toelichting.

**Nederlandse
School voor
Openbaar
Bestuur**

Martin Schulz
Mark van Twist
Martijn van der Steen
Christiaan van der Kaaij

Kim van den Berg

VISUALS in PROGRESS

Inhoudsopgave

Waar toe

Burgers & Bestuur

*Hoe leeft het thema in de samenleving?
Hoe geven we het gesprek vorm?*

Model 1
Grondtonen
van onvrede

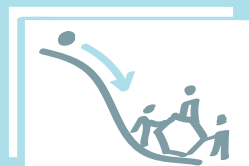
Model 2
Afstand tot
de burger
overbruggen

Model 3
Botsende logica's
tussen overheid en
ondernemerschap

Model 4
Verlies een
plek geven

Model 5
Manoeuvreren
door het
onbekende

Waarheen

Beleid & Sturing

*Wie hebben hier een rol?
Hoe geven we richting?*

Model 6
Perspectieven
op sturing

Model 7
Publieke waarde
in meervoud

Model 8
Meer,
beter,
anders

Model 9
Sturing van
samenwerking

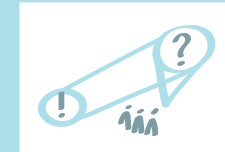

Model 10
Speels
besturen

Waar door

Organisatie & Management

*Hoe ziet een mogelijke aanpak eruit?
Welke instrumenten zetten we in?*

Model 11
Signaleren

Model 12
Weging van
waarden

Model 13
Experimenteren
en opschalen

Model 14
Strategiseren
in perspectief

Model 15
Opgavegericht
evalueren

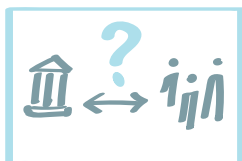
Waar toe?

Burgers & Bestuur

*Hoe leeft het thema in de samenleving?
Hoe geven we het gesprek vorm?*

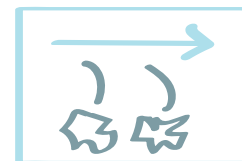
Model 1
Grundtonen
van onvrede

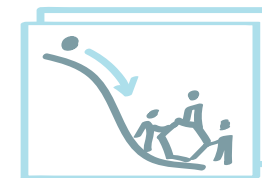
Model 2
Afstand tot
de burger
overbruggen

Model 3
Botsende logica's
tussen overheid en
ondernemerschap

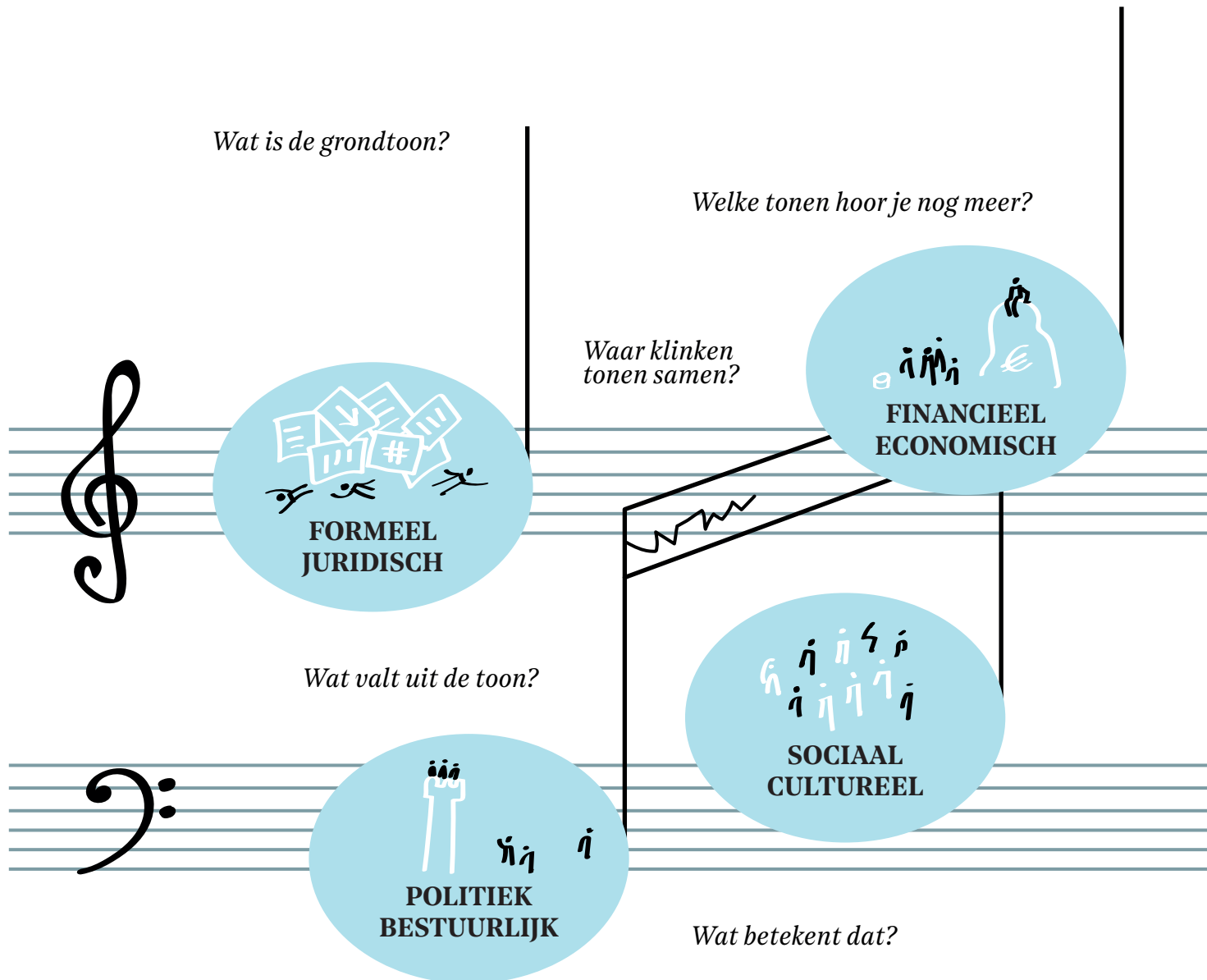

Model 4
Verlies een
plek geven

Model 5
Manoeuvreren
door het
onbekende

Model 1. Grondtonen van onvrede

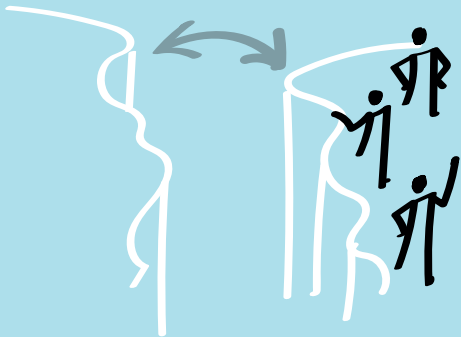
Model 2. Afstand tot de burger overbruggen

Welke metafoor gebruiken we?

Wat betekent dat voor hoe we erover praten?

Welke richting geeft dat aan wat we kunnen doen?

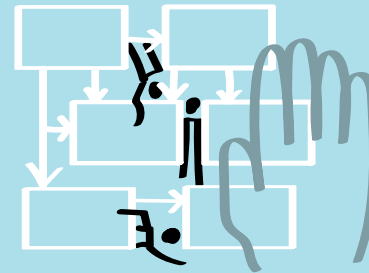
Overbruggen van
de kloof

Doorbreken van
de verkokering

Beletten van
de kolonisering

Kanaliseren van
de kwaadheid

Model 3. Botsende logica's tussen overheid en ondernemerschap

Hoe zien we het maatschappelijk vraagstuk?
Welke logica gebruiken we?

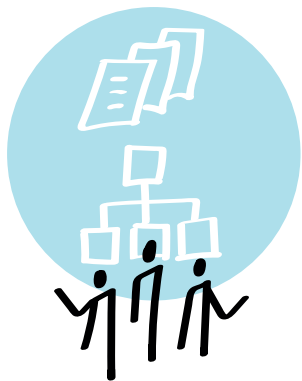
OVERHEID

ONDERNEMER

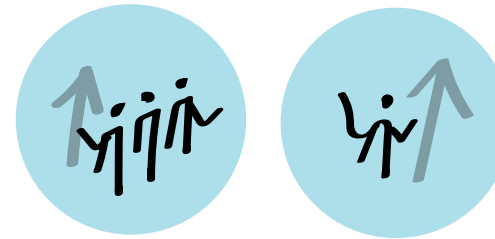

Beleidsprobleem

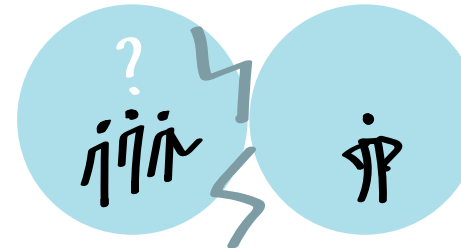
Ondernemingskans

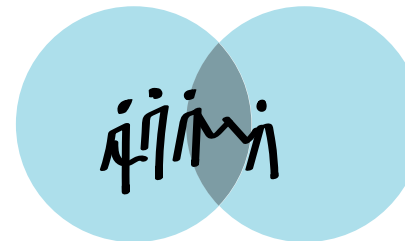
Hoe verhouden die logica's zich?
Wat kunnen we van de ondernemerslogica leren?

Hoe kunnen de logica's naast elkaar werken?

Wat doen we als de twee logica's botsen?

Kunnen we ze laten overlappen?

Wat als we zelf ondernemen?

Model 4. Verlies een plek geven

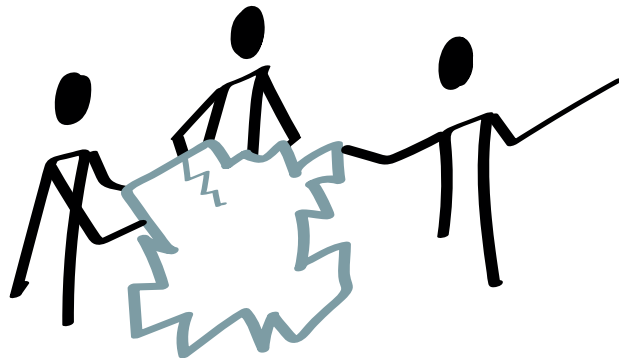
Wat is de transitie?

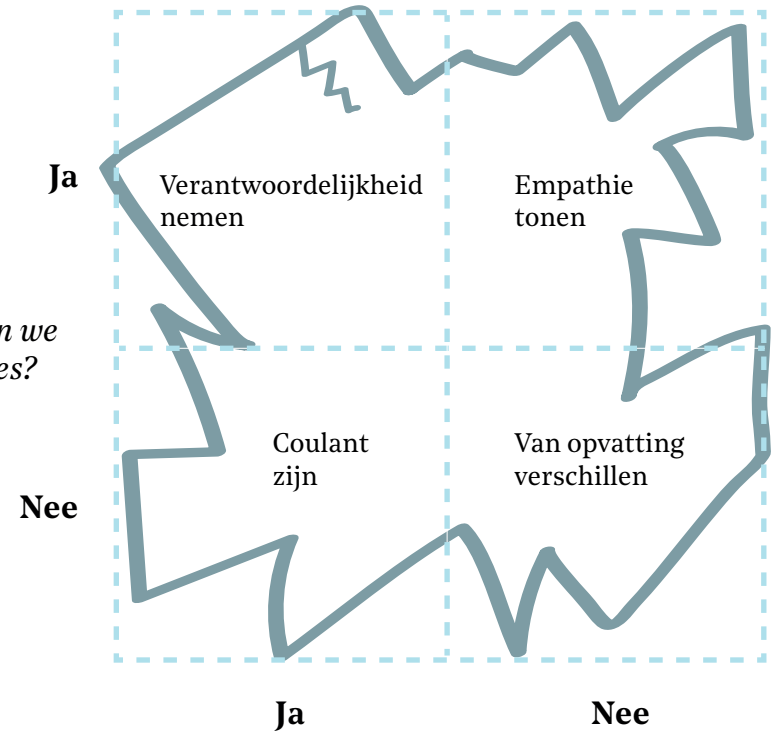
Wat is de aard van het verlies?

Hoe gaan we ermee om?

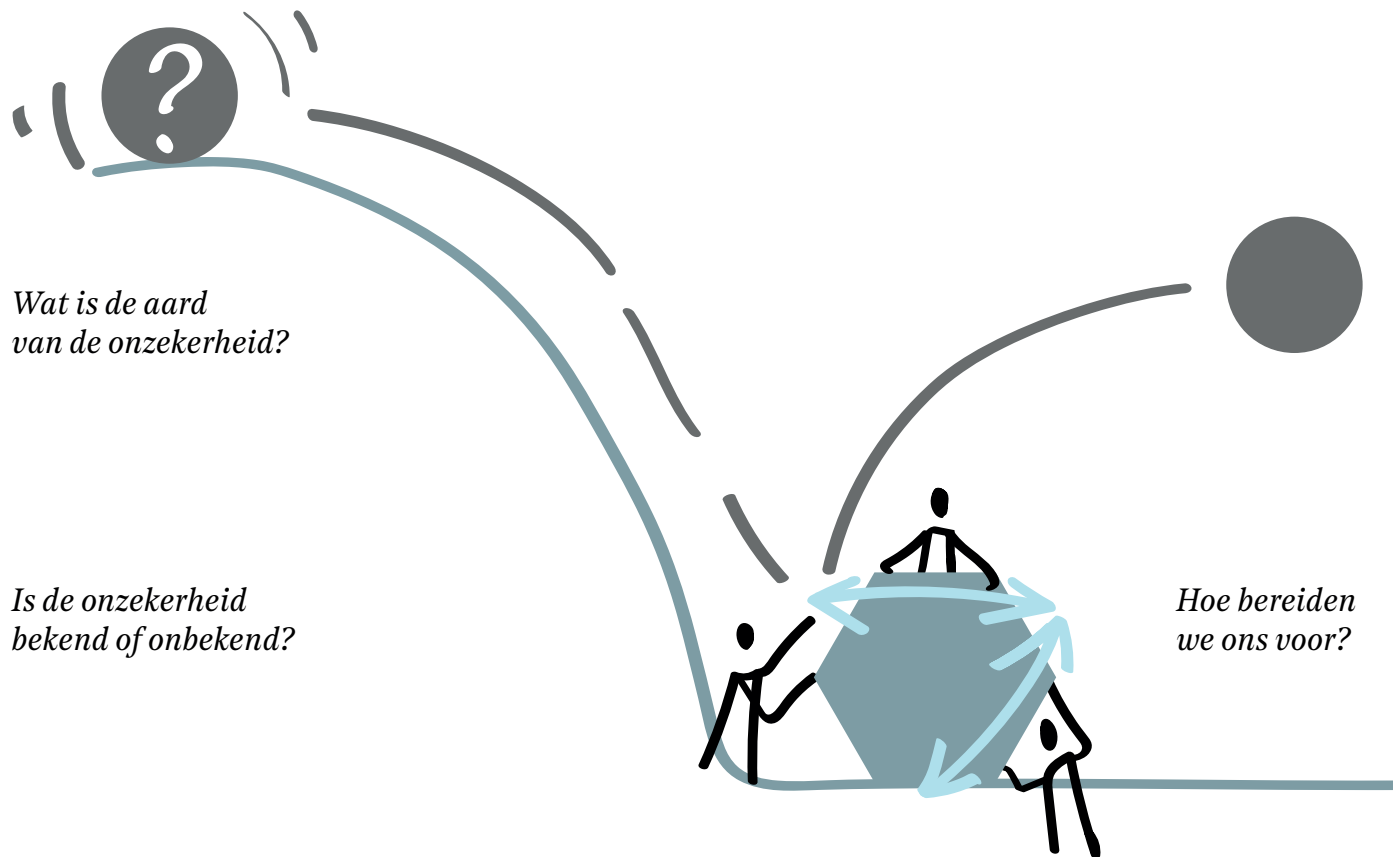

Erkennen we het verlies?

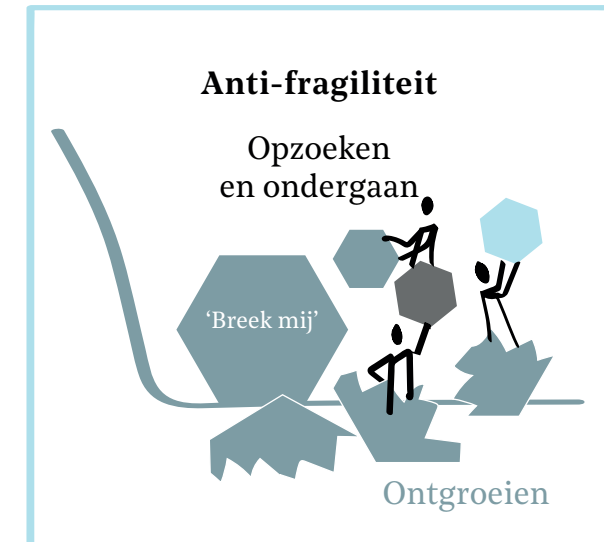
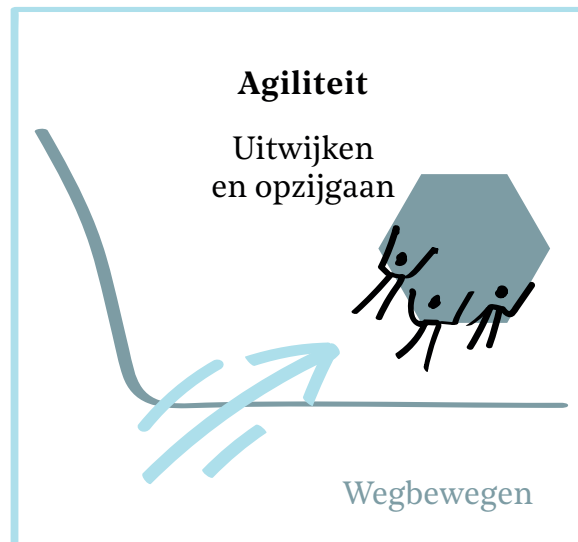
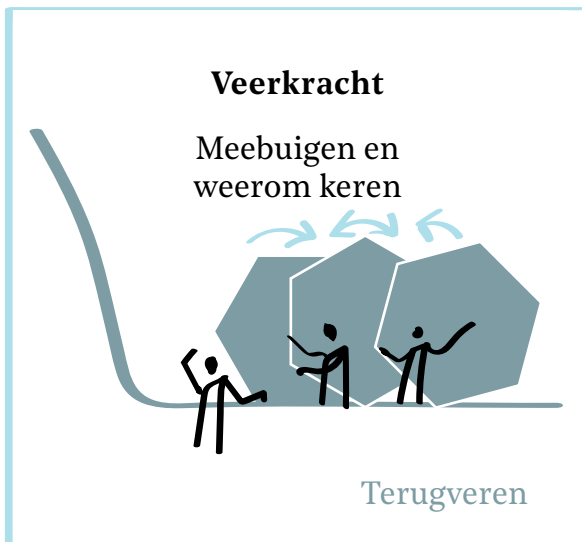
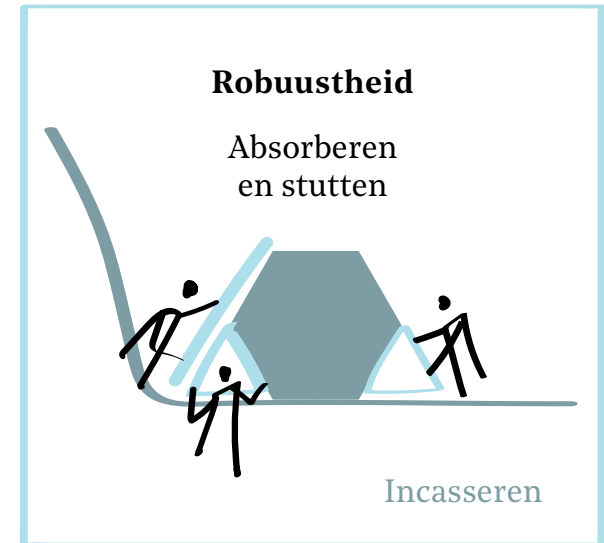
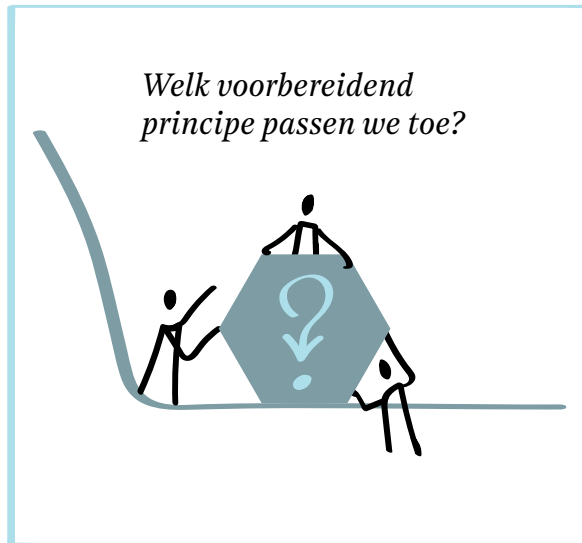

Doen we er iets aan?

Model 5. Manoeuvreren door het onbekende

Vijf strategieën van voorbereiding op het onbekende

Waarheen? Beleid & Sturing

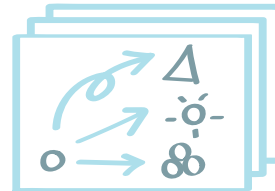
*Wie hebben hier een rol?
Hoe geven we richting?*

Model 6
Perspectieven
op sturing

Model 7
Publieke waarde
in meervoud

Model 8
Meer, beter, anders

Model 9
Samenwerking
sturen

Model 10
Speels
besturen

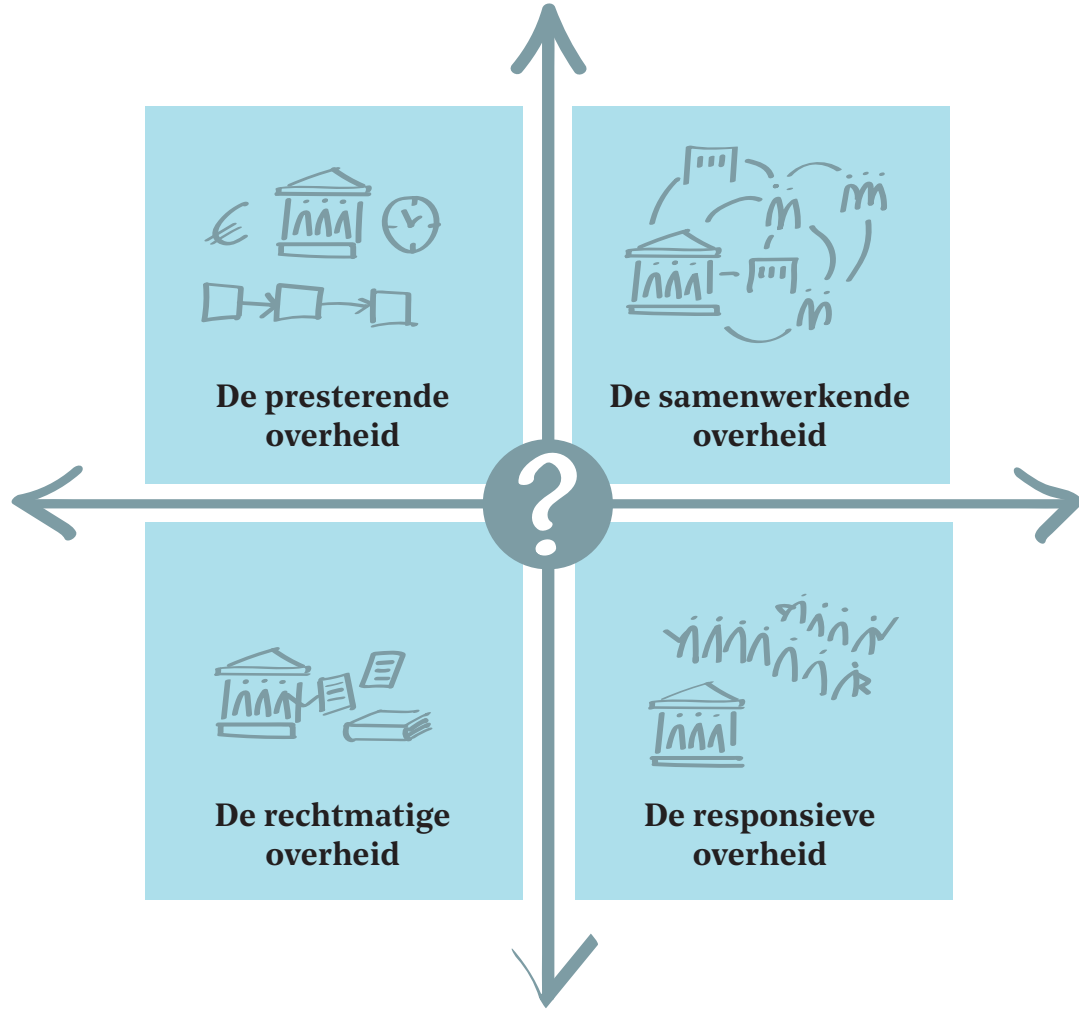
Model 6. Perspectieven op sturing

- Wat is de opgave?
- Welke vorm van sturing past daarbij?

 → Vanuit **RESULTATEN** naar randvoorwaarden redeneren

- Hoe zorg je dat de basiswaarden van elk perspectief worden meegenomen?

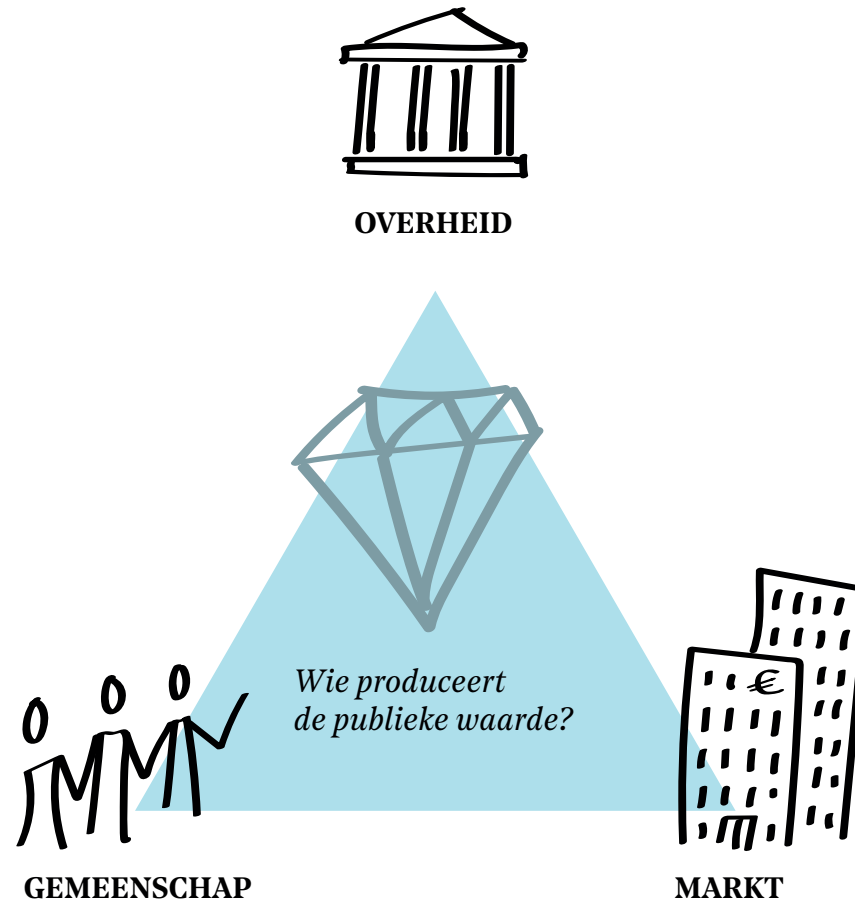
 →
Van binnen naar buiten werken

 →
Van buiten naar binnen werken

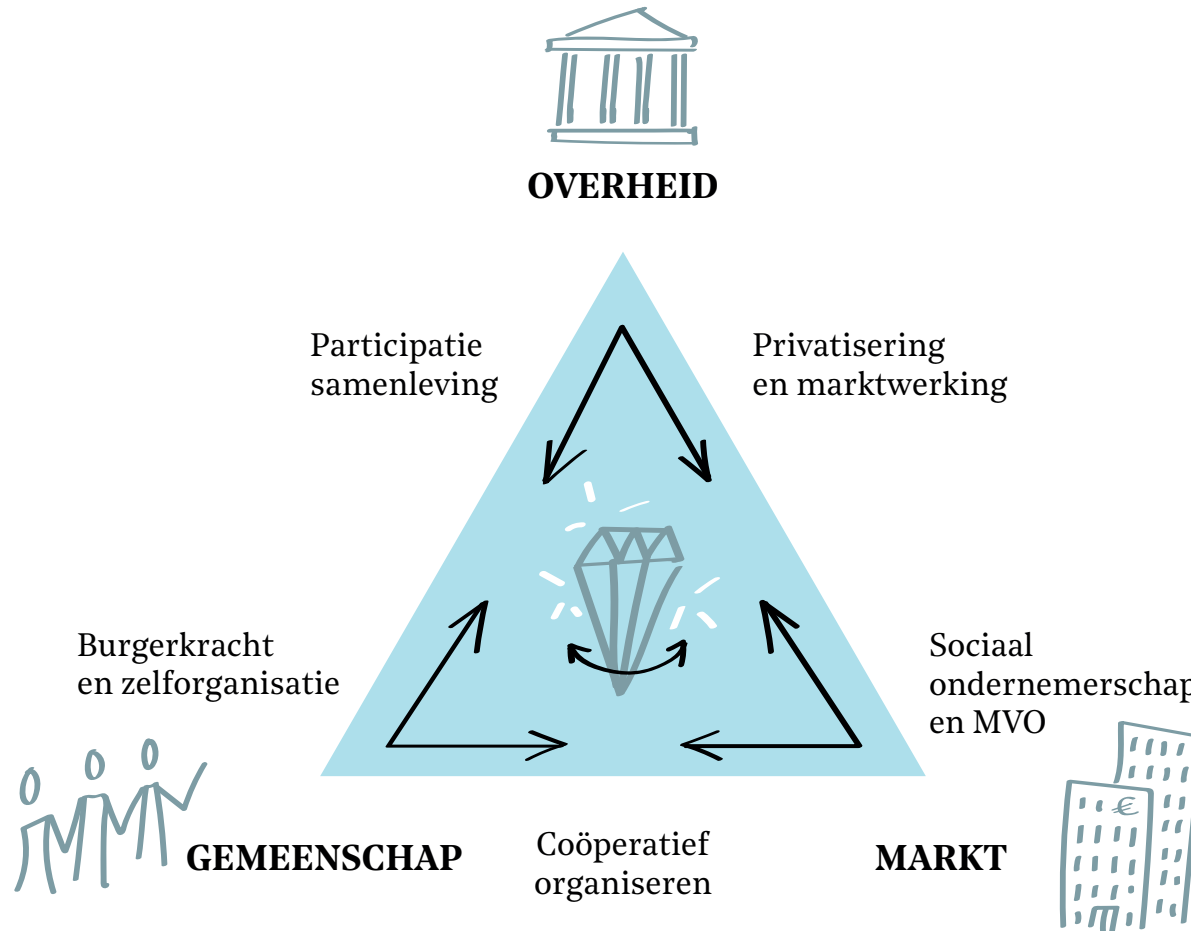
 → Vanuit **RANDVOORWAARDEN** naar resultaten redeneren

Model 7a. Publieke waarde in meervoud

Model 7b. Publieke waarde in meervoud

Hoe ontwikkelen de verhoudingen zich?

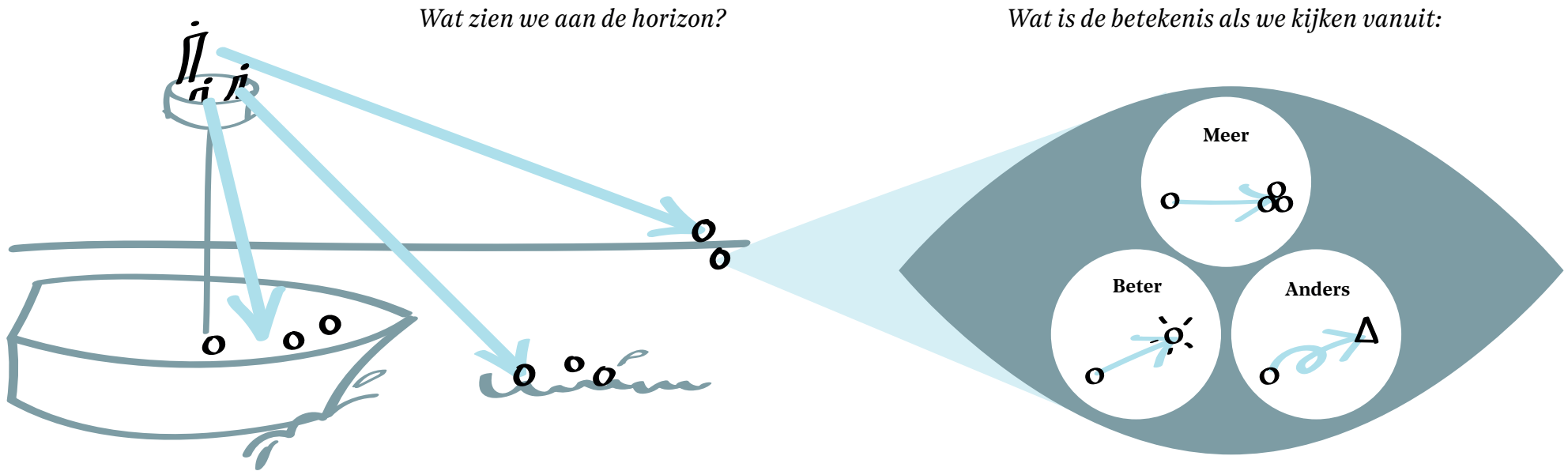
Model 8. Meer, beter, anders

Hoe denk je voorbij bestaande patronen?

Hoe denk je door in discontinuïteit?

Kijken vanuit het kraaiennest

De waarnemingen duiden

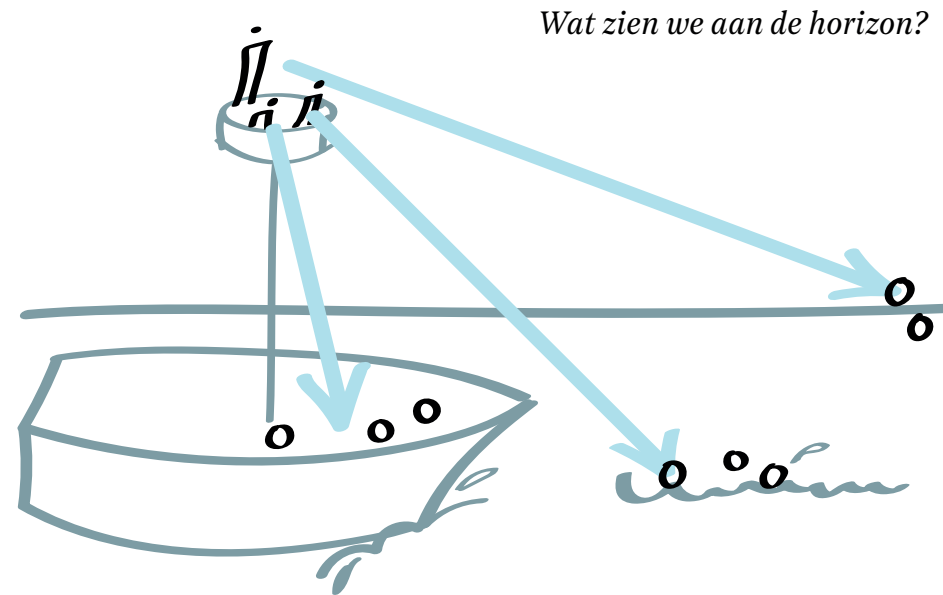
Wat gebeurt er op het schip?

Welke ontwikkelingen zien we dichterbij?

Model 8a. Meer, beter, anders

Hoe denk je voorbij bestaande patronen?

Kijken vanuit het kraaiennest

Wat gebeurt er op het schip?

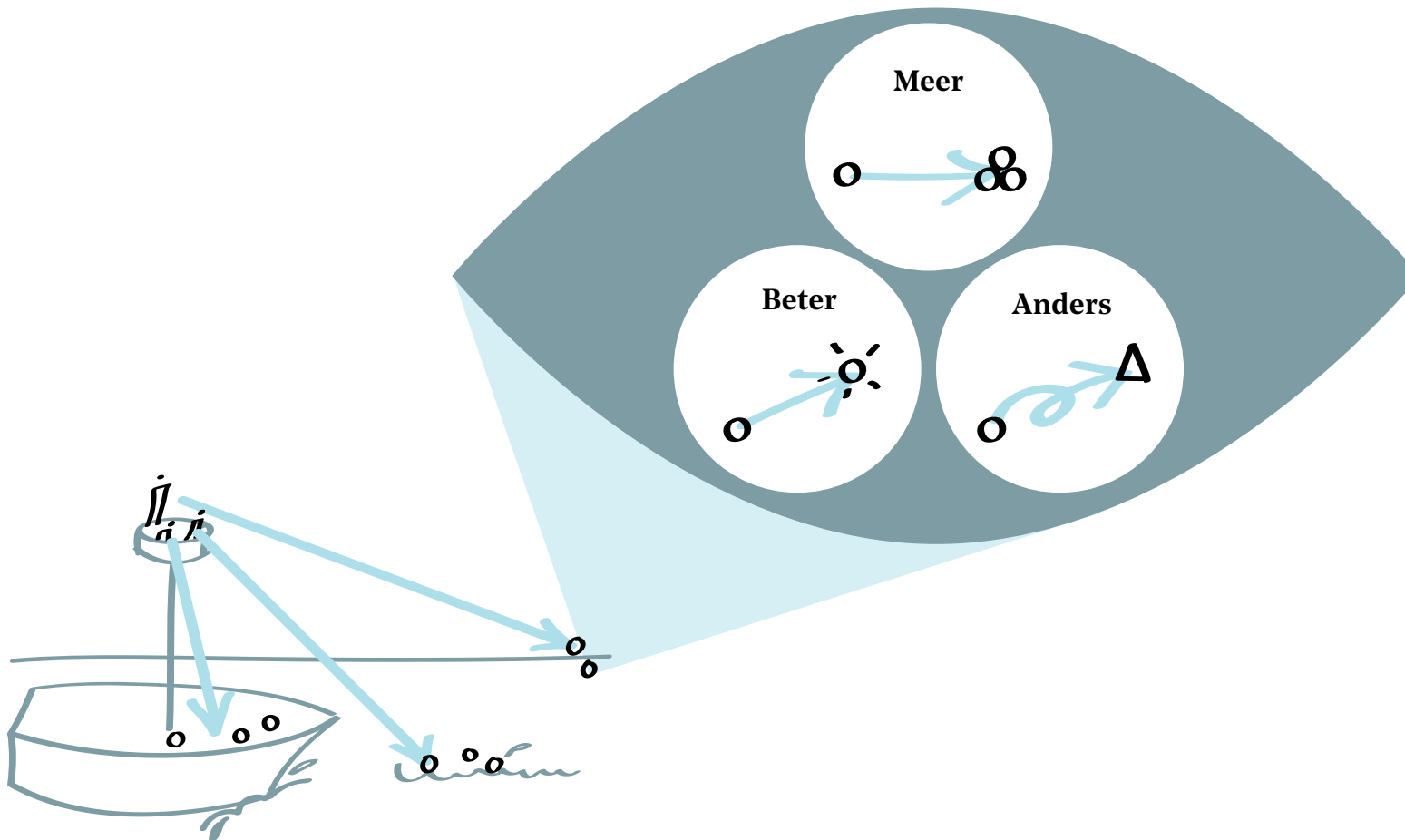
Welke ontwikkelingen zien we dichterbij?

Model 8b. Meer, beter, anders

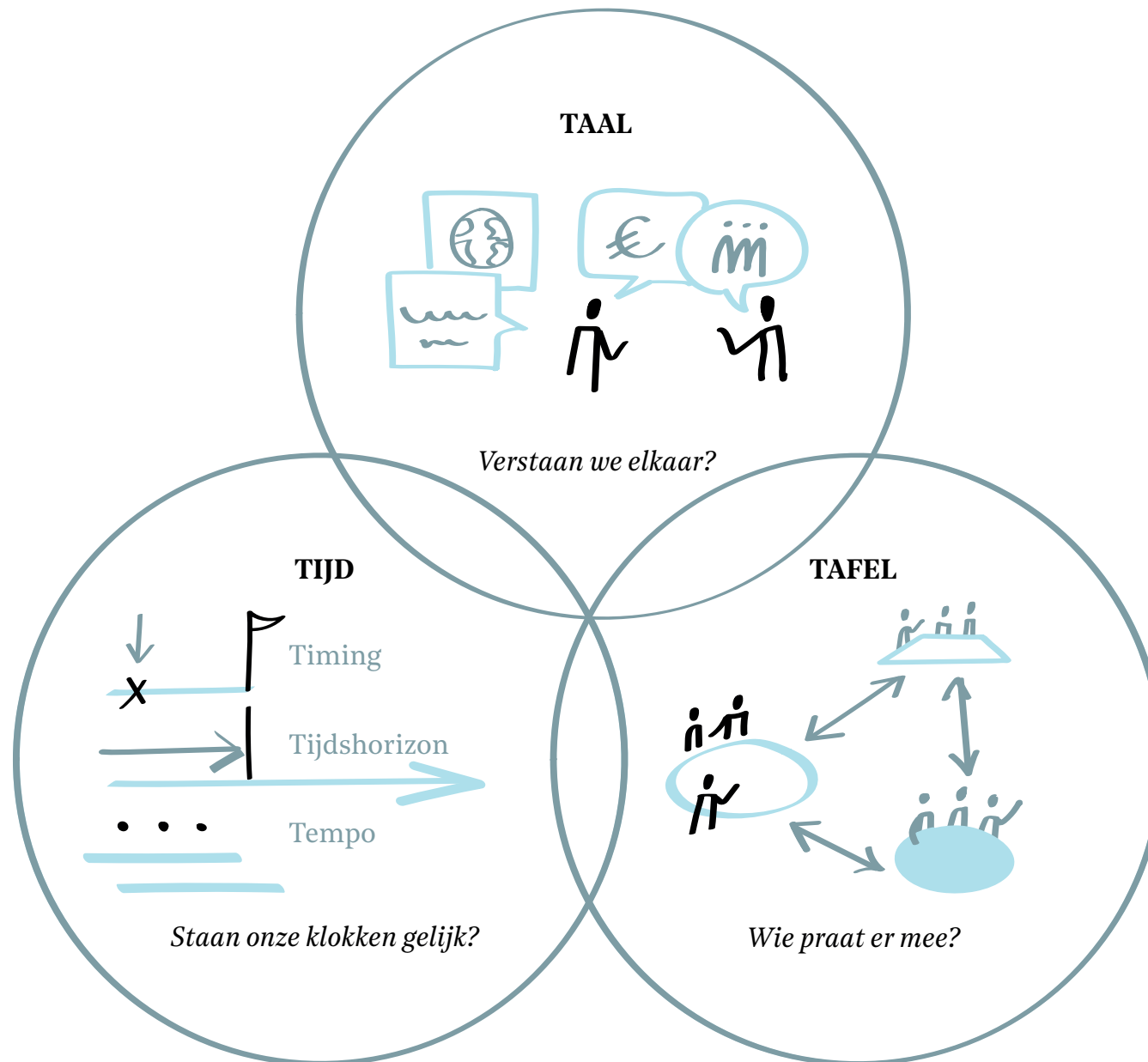
De waarnemingen duiden

Hoe denk je door in discontinuïteit?

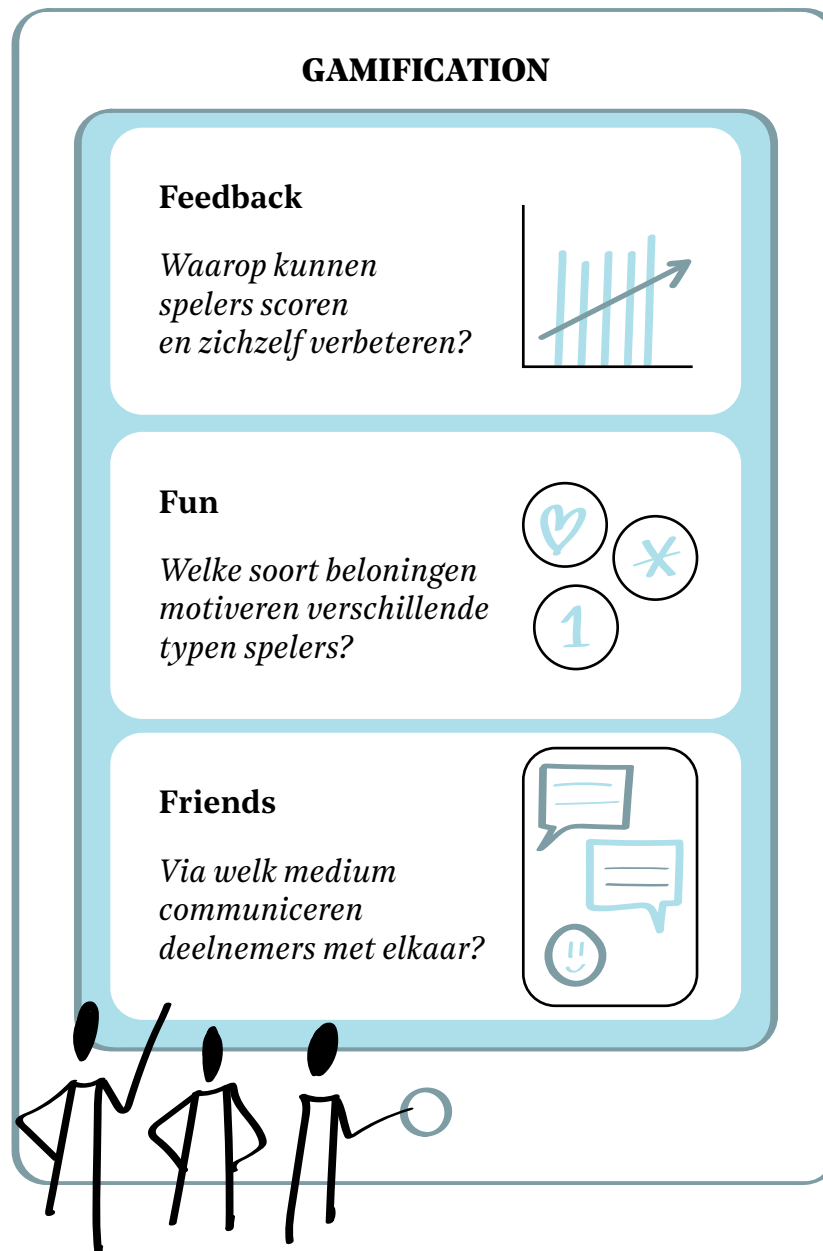
Wat is de betekenis als we kijken vanuit:

Model 9. Sturing van samenwerking

Model 10. Speels besturen

Op welk maatschappelijk vraagstuk richten we ons?

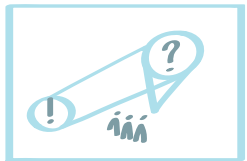

Hoe kunnen we mensen verleiden om aan een oplossing bij te dragen?

Waardoor?

Organisatie & Management

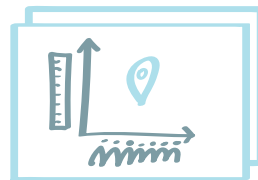
*Hoe ziet een mogelijke aanpak eruit?
Welke instrumenten zetten we in?*

Model 11
Signaleren

Model 12
Weging van
waarden

Model 13
Experimenteren
en opschalen

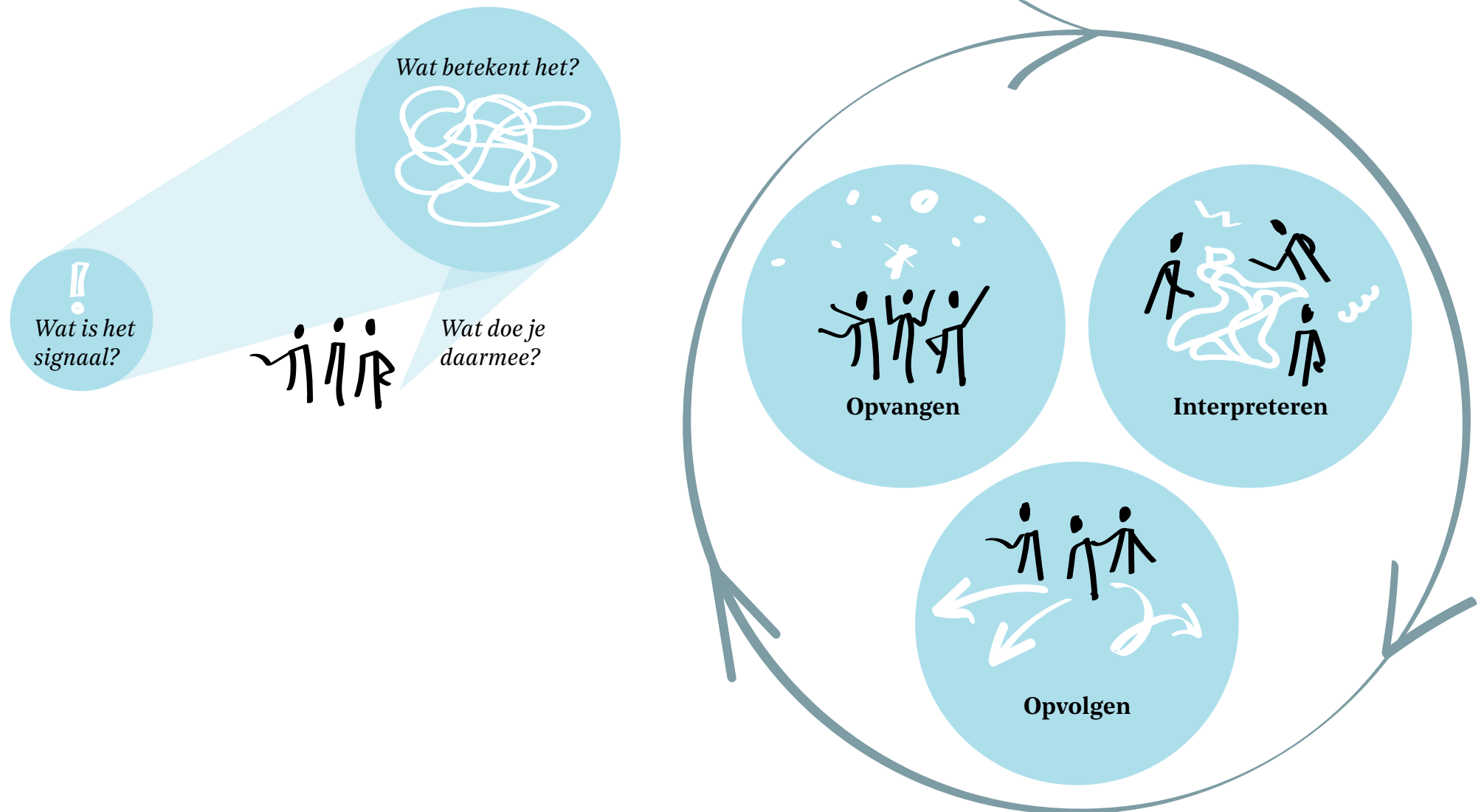

Model 14
Strategiseren
in perspectief

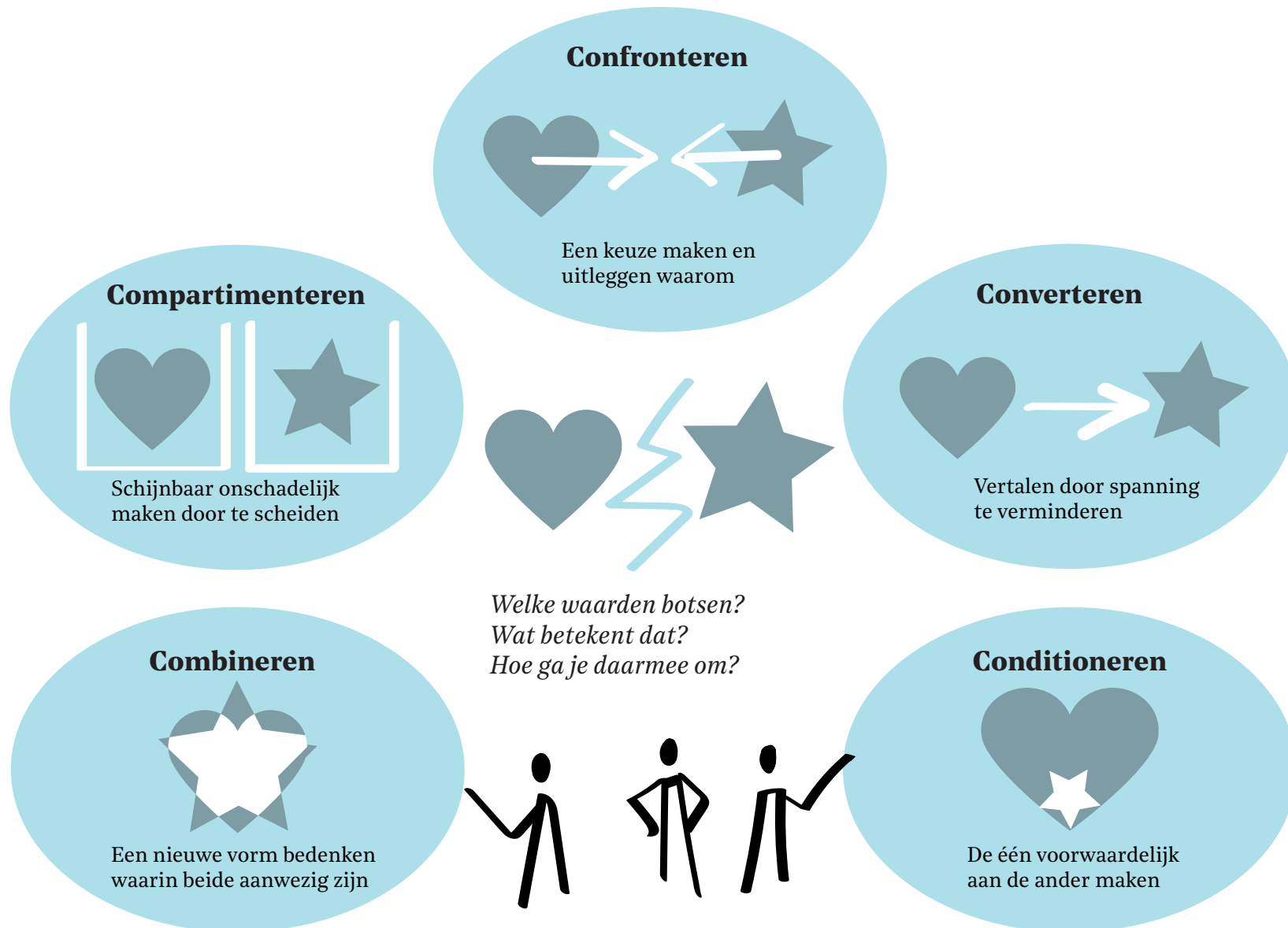

Model 15
Opgavegericht
evalueren

Model 11. Signaleren

Model 12. Weging van waarden

Model 13. Experimenteren en opschalen

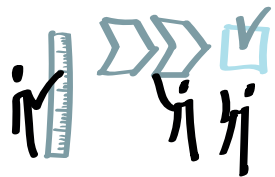
Wat is de opgave?
Welke oplossing zoeken we?
Wat is de kern van de aanpak?

Experimenteren

Opschalen

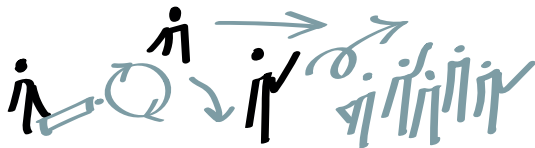
Bewijzen

Waar plaatsen we
onze benadering
op het canvas?

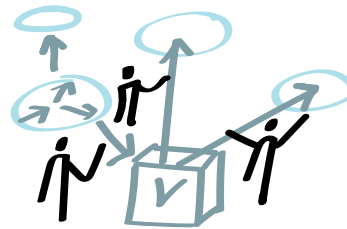
Bewegen

Willen we vooral bewijs
vergaren om te kijken
of een aanpak werkt?

Of willen we vooral
beweging creëren?

Vernieuwing oogsten

Waar plaatsen we
onze benadering
op het canvas?

Opschudden
van de status quo

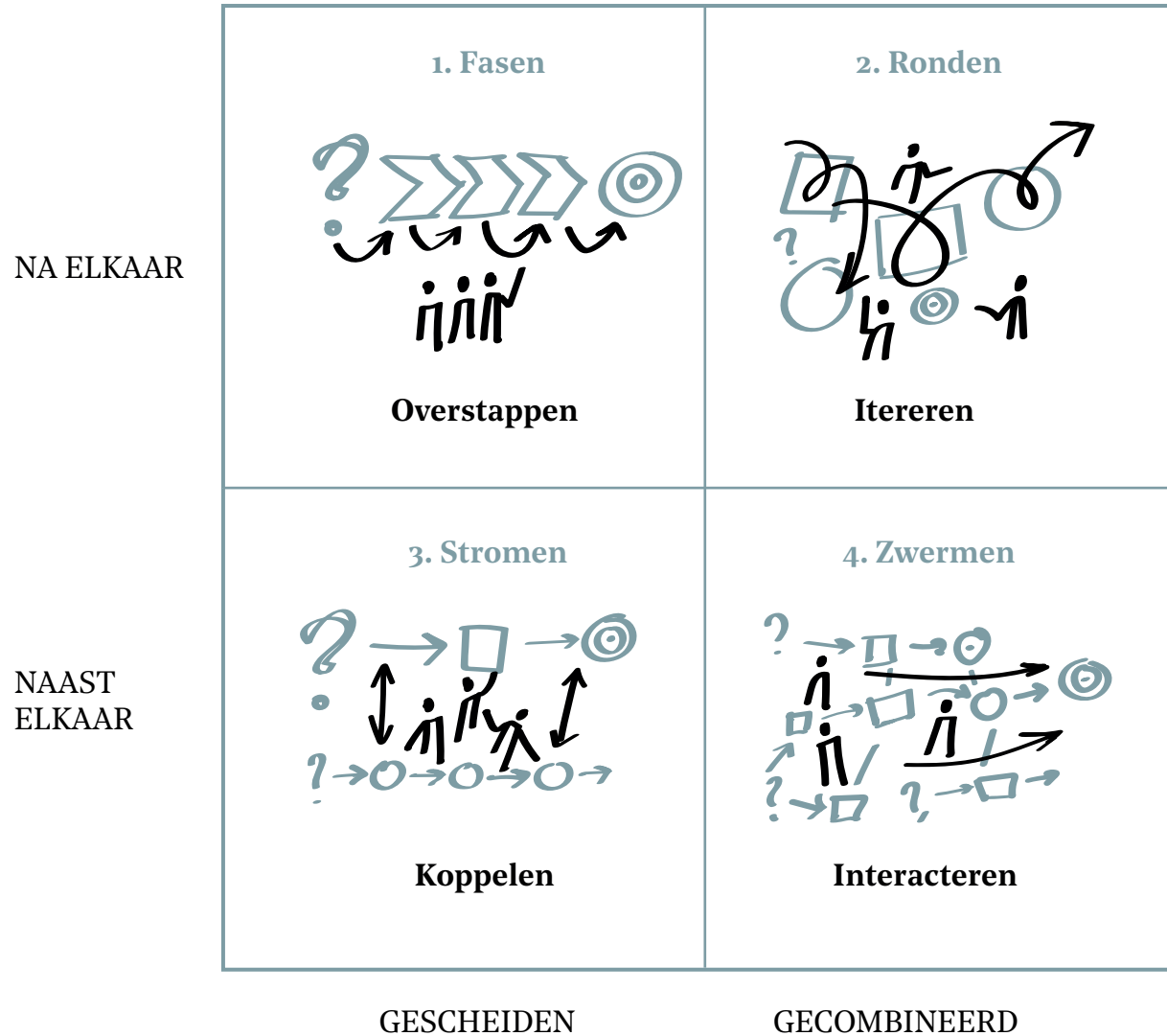
Willen we vooral evalueren,
vasthouden wat goed gaat en
de aanpak verder verspreiden?

Of willen we vooral het
bestaande doorbreken?

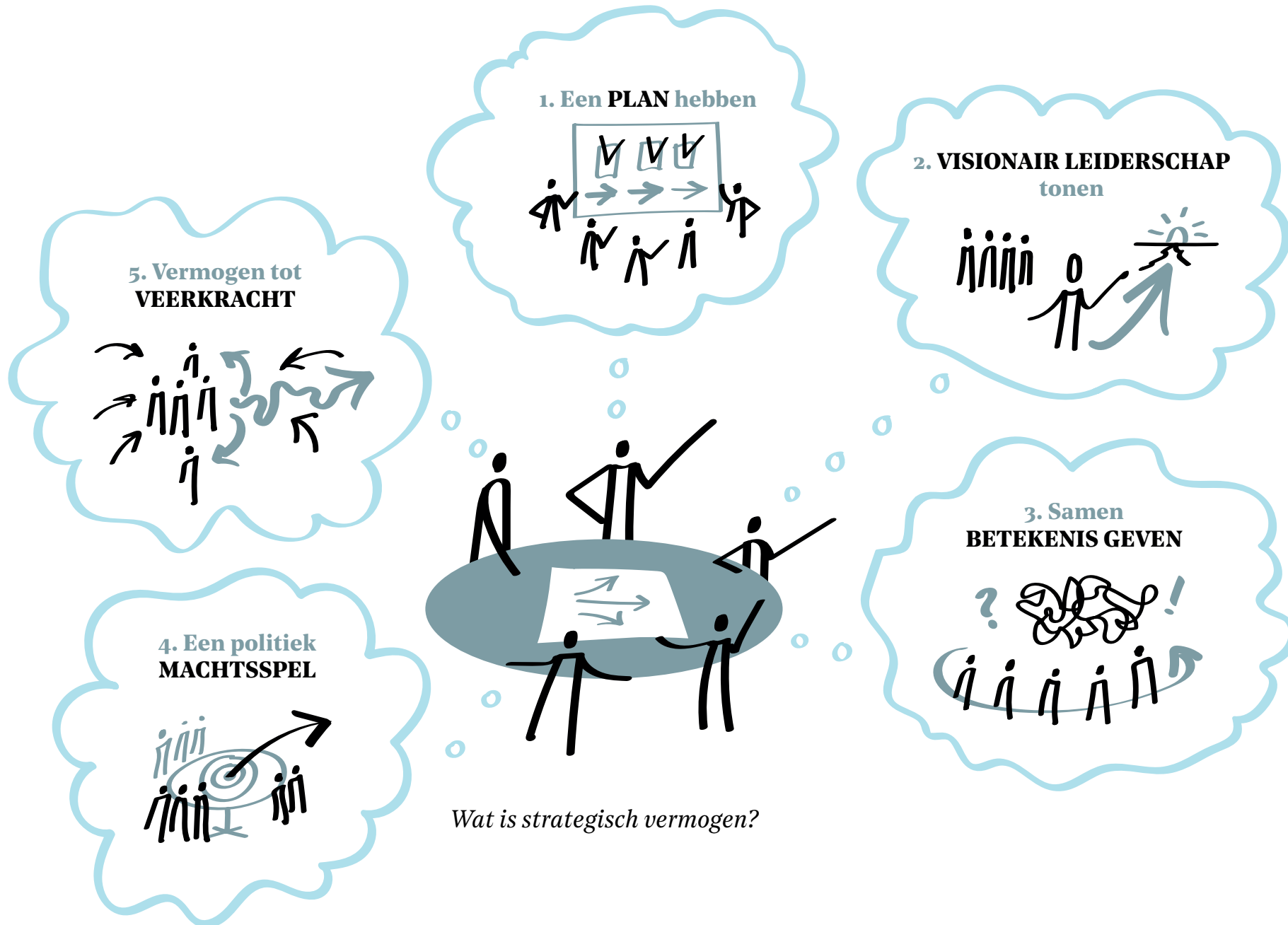
Hoe zijn experimenteren en opschalen verweven?

Wat gebeurt er tussen experimenteren en opschalen?
Hoe willen we de twee verbinden?

Hoe positioneren we onze benadering op het canvas?

Model 14. Strategiseren in perspectief

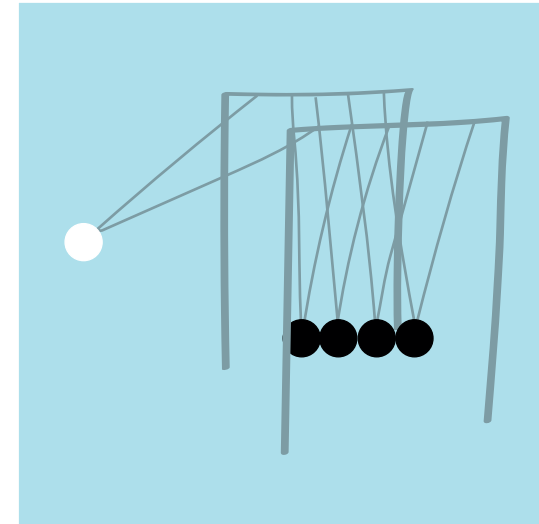

Model 15. Opgavegericht evalueren

Hoe ziet de opgave eruit?

Om welke soort dynamiek gaat het?

Model 15a. Opgavegericht evalueren

Hoe ziet de opgave eruit?

Model 15b. Opgavegericht evalueren

Om welke soort dynamiek gaat het?

